

VECNÉ UČENIE

Vyučovaci jazyk	Slovenský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – variant B
Predmet	Vecné učenie
Ročník	Šiesty
Časová dotácia	3 hodiny týždenne 99 hodín ročne
Miesto realizácie	Trieda, knižnica, jazyková učebňa, školská záhrada, verejné priestranstvá nachádzajúce sa v obci.

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Cieľom vyučovacieho predmetu vecné učenie je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia. Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

2. Cieľ predmetu

- vedieť sa orientovať sa v širšom okolí školy,
- rozlišovať situácie v prírode podľa ročných období,
- vedieť pomenovať voľne žijúce zvieratá,
- vedieť rozlišovať listnaté a ihličnaté rastliny,
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch v rodine a medzi príbuznými,
- vedieť sa správať v prírode.

3. Obsah učebného predmetu

I. Škola a okolie školy - 12 hodín

Poznávanie bližších a vzdialenejších objektov v okolí školy. Názov ulice, kde sa škola nachádza a číslo domu.

Určovanie polohy objektov od školy. Upresňovanie pojmov.

II. Orientácia v čase a v priestore - 15 hodín

Osvojovanie a utvrdzovanie pojmov včera, dnes, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr. Orientácia v dňoch.

Kalendár : dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu.

Určovanie času na celé hodiny.

Určovanie miesta: nad, pod, pri, za, vedľa, vpredu, vzadu.

III. Príroda - 33 hodín

Ročné obdobia v prírode. Pojmy sad, záhrada, park, pole.

Jeseň

Charakteristické znaky prírody na jeseň. Zmeny počasia. Určovanie, aké je dnes počasie (záznam o počasí symbolmi).

Vtáky na jeseň: príprava na zimu - vrabec, vrana, sýkorka. Odlet vtákov - lastovička, bocian.

Zber jesenného ovocia a spôsoby jeho odkladania. Význam vitamínov v ovocí pre zdravie.

Jeseň na poli: zber zemiakov, cukrovej repy a ich využitie.

Zima

Charakteristika počasia. Dĺžka dňa – stmievanie, rozodnievanie. Vlastnosti snehu a ľadu.

Určovanie, aké je dnes počasie.

Listnaté a ihličnaté stromy v zime.

Smrek, borovica – ich charakteristika.

Voľne žijúce zvieratá v zime : líška, zajac, jeleň, srna, veverica. Zimný spánok niektorých zvierat - medveď, jež.

Starostlivosť o vtákov a lesnú zver v zime.

Jar

Zmeny v prírode na jar. Charakteristika počasia. Určovanie počasia.

Jarné práce na poli: oranie, siatie, použitie poľnohospodárskych strojov.

Jarné práce v záhrade: pomenovanie činnosti a záhradného náradia.

Poznávanie rastlín: lipa, orgován, snežienka, fialka, konvalinka. Určovanie časti tela rastlín.

Zvieratá a ich mláďatá na jar.

Leto

Charakteristika počasia. Určovanie počasia.

Lúčne kvety: zvonček, margaréta, divý mak, púpava, bodliak. Práce na poli – žatva.

Poľnohospodárske stroje. Obilie.

Les. Lesné kry a ich plody: maliny, černice, čučoriedky.

Poznať niektoré rastliny ohrozujúce zdravie (jedovaté plody rastlín, huby). Správanie sa v letnej prírode (nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky).

IV. Starostlivosť o zdravie - 21 hodín

Prehlbovanie poznatkov o ľudskom tele.

Poznať zmyslové ústroje, ich význam. Starostlivosť o zrak a sluch. Starostlivosť o nechty, zuby, vlasy, úprava zovňajšku.

Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie.

Zdravie a choroba

Práca lekárov a zdravotných sestier. Zdravotné stredisko, nemocnica, sanitka. Návšteva zdravotného strediska. Praktické meranie teploty.

Ošetrovanie odreniny – očistenie a priloženie rýchloobväzu.

Ochrana zdravia správnym odievaním a obúvaním.

V. Rodina, obec - 18 hodín

Upevnenie poznatkov o príbuzenských vzťahoch. Utvrdenie pojmov starý, mladý, starší, mladší. Určovanie, kto je príbuzný a známy.

Deľba práce v domácnosti.

Pozitívne vzťahy v rodine: úcta k rodičom, starým rodičom, znášanlivosť a dobrosrdečnosť medzi súrodencami.

Adresa bydliska, dátum narodenia.

Poznávanie okolia obce, okolitej krajiny, vychádzky.

Návšteva obchodného centra, správanie sa v obchode.

Hra na obchod, poznávanie ďalších platidiel (5, 10, 20, 50 €) a manipulácia s nimi.

4. Metódy a formy práce

Žiaci pozorujú zmeny počasia a uvedomujú si rozdiely. Aktuálne počasia označujú jednoduchými symbolmi do kalendára prírody. Poznávajú niektoré voľne žijúce zvieratá, oboznamujú sa s významom kŕmenia lesnej zveri a s nebezpečenstvom besnoty zvierat. Pozorujú vtáky na kŕmidle a porovnávajú ich vzhľad. Učia sa, ako sa majú správať v prírode, ako ju môžu chrániť. Žiaci sa učia ošetriť si drobnú odreninu, poznávajú prácu lekárov a zdravotných sestier.

5. Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma	
Osobnostný a sociálny rozvoj	Orientácia v čase a priestore	Osvojovanie a utvrdzovanie pojmov včera, dnes, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr	
	Príroda	Jeseň - Vtáky na jeseň: príprava na zimu - vrabec, vrana, sýkorka. Odlet vtákov - lastovička, bocian. Zber jesenného ovocia a spôsoby jeho odkladania	
	Škola a okolie školy	Určovanie polohy objektov od školy	
	Starostlivosť o zdravie		Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie
			Ochrana zdravia správnym odievaním a obúvaním
Rodina a obec		Pozitívne vzťahy v rodine: úcta k rodičom, starým rodičom, znášanlivosť a dobrosrdečnosť medzi súrodencami	
Ochrana života a zdravia	Orientácia v čase a priestore	Orientácia v dňoch	
	Príroda	Zima - Voľne žijúce zvieratá v zime : líška, zajac, jeleň, srna, veverica. Zimný	

		spánok niektorých zvierat - medveď, jež. Starostlivosť o vtákov a lesnú zver v zime
		Leto - Charakteristika počasia. Určovanie počasia. Lúčne kvety: zvonček, margaréta, divý mak, púpava, bodliak. Práce na poli – žatva. Poľnohospodárske stroje. Obilie
	Škola a okolie školy	Upresňovanie pojmov o škola a okolí
	Starostlivosť o zdravie	Starostlivosť o zrak a sluch. Starostlivosť o nechty, zuby, vlasy, úprava zovňajšku
	Rodina a obec	Upevnenie poznatkov o príbuzenských vzťahoch. Utvrdenie pojmov starý, mladý, starší, mladší Hra na obchod, poznávanie ďalších platidiel (5, 10, 20, 50 €) a manipulácia s nimi
Environmentálna výchova	Orientácia v čase a priestore	Kalendár: dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu
	Príroda	Jeseň - Charakteristické znaky prírody na jeseň. Zmeny počasia. Určovanie, aké je dnes počasie (záznam o počasí symbolmi)
		Jar - Zmeny v prírode na jar. Charakteristika počasia. Určovanie počasia. Jarné práce na poli: oranie, siatie, použitie poľnohospodárskych strojov. Jarné práce v záhrade: pomenovanie činnosti a záhradného náradia
	Škola a okolie školy	Poznávanie bližších a vzdialenejších objektov v okolí školy
	Starostlivosť o zdravie	Prehlbovanie poznatkov o ľudskom tele Poznať zmyslové ústroje, ich význam
	Rodina a obec	Návšteva obchodného centra, správanie sa v obchode
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Orientácia v čase a priestore	Určovanie času na celé hodiny
	Príroda	Zima - Charakteristika počasia. Dĺžka dňa – stmievanie, rozodnievanie. Vlastnosti snehu a ľadu
	Škola a okolie školy	Názov ulice, kde sa škola nachádza a číslo domu
	Starostlivosť o zdravie	Zdravie a choroba Práca lekárov a zdravotných sestier
Mediálna výchova	Orientácia v čase a priestore	Určovanie miesta: nad, pod, pri, za, vedľa, vpredu, vzadu
	Príroda	Zima - Určovanie, aké je dnes počasie. Listnaté a ihličnaté stromy v zime. Smrek, borovica – ich charakteristika
		Leto - Les. Lesné kry a ich plody: maliny, černice, čučoriedky. Poznať niektoré rastliny ohrozujúce zdravie (jedovaté plody rastlín, huby). Správanie sa v letnej prírode (nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky)
	Starostlivosť o zdravie	Zdravotné stredisko, nemocnica, sanitka. Návšteva zdravotného strediska. Praktické meranie teploty
	Rodina a obec	Určovanie, kto je príbuzný a známy. Delba

		práce v domácnosti
Multikultúrna výchova	Príroda	Ročné obdobia v prírode. Pojmy sad, záhrada, park, pole
		Jeseň - Význam vitamínov v ovocí pre zdravie. Jeseň na poli: zber zemiakov, cukrovej repy a ich využitie
		Jar - Poznávanie rastlín: lipa, orgován, snežienka, fialka, konvalinka. Určovanie časti tela rastlín. Zvieratá a ich mláďatá na jar.
	Starostlivosť o zdravie	Ošetrovanie odreniny – očistenie a priloženie rýchloobväzu
	Rodina a obec	Adresa bydliska, dátum narodenia. Poznávanie okolia obce, okolitej krajiny, vychádzky

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Vecné učenie pre 6. ročník ŠZŠ variant B

Ďalšie odborné publikácie k daným témam vecného učenia, encyklopédie, webové stránky s témami vecného učenia, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

7. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie žiakov základnej školy. Vecné učenie v 6. ročníku sa klasifikujeme. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 6. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení slovné.